

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/fredspristagare-50-amerikanska-universitet-utvecklar-karnvapen?fbclid=IwAR2PQfSzd6sxGuYA9jFdLMH5q9kvPVoZvqdtU7nl3L3ufFyKYTe0EeMaHHM>

Nobelpristagaren Beatrice Fihn, chef för Internationella kampanjen för kärnvapenförbud (ICAN).

Nobels fredspristagare: 50 amerikanska universitet bidrar till utveckling av kärnvapen

Publicerad 17 november 2019

Omkring 50 amerikanska universitet bidrar till utveckling av kärnvapen. Det uppger Nobels fredspristagare, svenskan Beatrice Fihn, i en ny rapport från ICAN.

Amerikanska skattebetalare bidrar med nästan 100 000 dollar i minuten till modernisering av landets kärnvapen. Det skriver ICAN – Internationella kampanjen för kärnvapenförbud – i en [rapport](#) som släpptes i veckan. Organisationen fick Nobels fredspris 2017.

ICAN uppger att de har dokument som visar att omkring 50 amerikanska universitet får finansiering, tillgång till forskningsanläggningar och karriärmöjligheten i gengäld för att stödja "kärnvapenkomplexet".

"De dussintals universitet som hjälper till att bygga USA:s kärnvapen, till stor del i hemlighet, måste omedelbart ändra kurs och arbeta för att de ska elimineras. säger Beatrice Fihn, chef för ICAN i ett skriftligt uttalande.

Stängda robotluckor på amerikanska ubåten USS Wyoming. Foto: AP
80 försvarsbudgetar

Några av universiteten som nämns är University of California, Texas A&M University, Johns Hopkins University, the Massachusetts Institute of Technology och University of Rochester.

De hanterar kärnvapenrelaterade aktiviteter på uppdrag av regeringen och det gäller kontrakt som är värda flera miljarder dollar tillsammans varje år, hävdar ICAN:

Amerikanska skattebetalare betalar nästan 500 miljarder dollar för att behålla och förnya landets kärnvapenarsenal, uppger ICAN.

Det motsvarar drygt 80 svenska statsbudgetar för försvar och samhällssäkerhet.

En uppskattning som gjorts visar att inom de närmaste 30 åren kommer USA att satsa 1,7 biljoner (1 700 miljarder) dollar på kärnvapnen.

Amerikanskt B-52 bombflygplan eskorteras av stridsflyg. **Foto: AP**

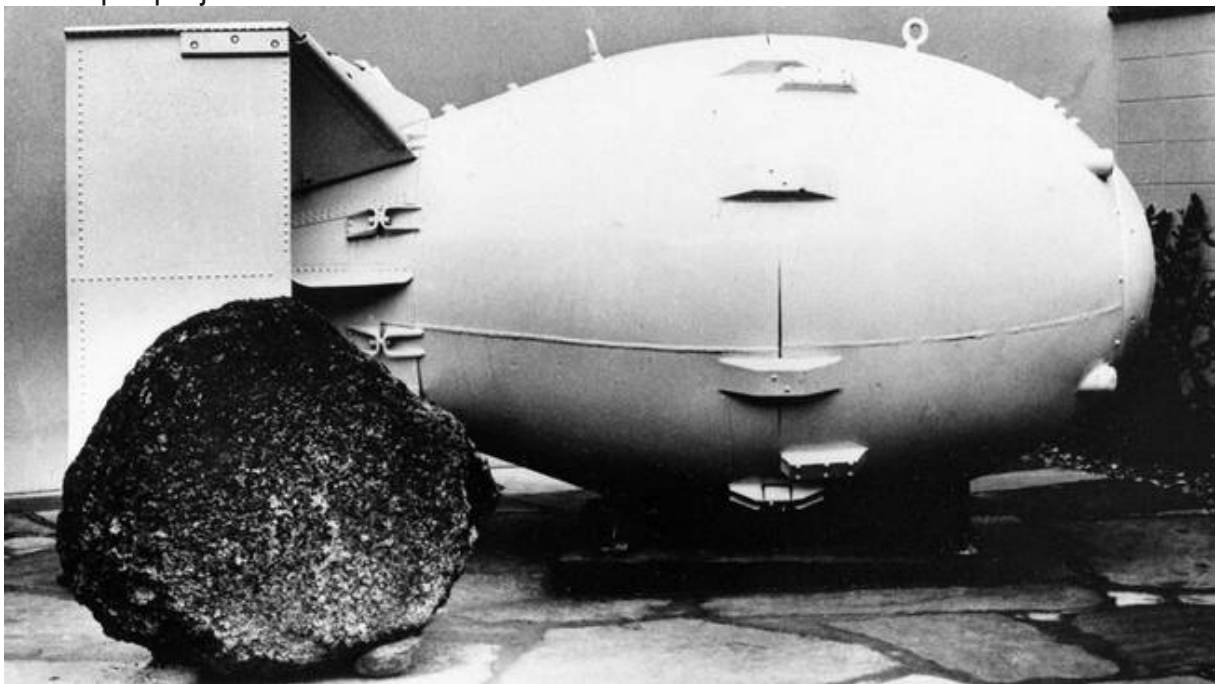
Det var dåvarande presidenten och Nobels fredspristagare Barack Obama som [inledde](#) USA:s modernisering av kärnvapenstyrkorna. Det beslutades år 2010 efter omfattande rysk upprustning av taktiska och strategiska kärnvapen.

President Donald Trump fortsatte sedan att utveckla USA:s kärnvapenpolicy i [Nuclear Posture Review 2018](#).

Universiteten har spelat en nyckelroll i utvecklingen ända sedan USA:s byggde de första atombomberna under andra världskriget. "Fat Man" och "Little Boy" som släpptes över Japan 1945.

En nedlagd anläggning i Hanford som var en del av USA:s tidigare topphemliga kärnvapenprojekt Manhattan. **Foto: AP**

Ett testexemplar av atombomben Fat Man som släpptes över Nagasaki i Japan 1945. **Foto: AP**

Även i Sverige har universiteten haft stor betydelse för utvecklingen av kärnvapen. Kungliga tekniska högskolan KTH i Stockholm bidrog till utvecklingen av det [svenska kärnvapenprogrammet](#) under det kalla kriget med bland annat en forskningsreaktor R1.

Det fanns planer på hundratal kärnvapen. Men det svenska kärnvapenprogrammet upphörde i början av 1970-talet – innan ett kärnvapen blev klart, enligt Totalförsvarets forskningsinstitut FOI.

FN:s förbud

FN: har däremot beslutat om kärnvapenförbud. Det röstades igenom av 122 länder i juli 2017.

Sverige var ett av länderna som röstade ja till avtalet i FN. Men sommaren 2019 [beslutade](#) S+MP-regeringen att Sverige inte kommer att ansluta sig till FN:s förbud.

– Regeringen kommer i nuläget inte att underteckna konventionen om förbud mot kärnvapen, sa dåvarande utrikesminister Margot Wallström (S).

Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) i Stockholm där Sveriges första forskningsreaktor fanns. Foto: TT

ANTAL KÄRNVAPEN I VÄRLDEN 2019

Visa

Ryssland: 6 850

USA: 6450

Frankrike: 300

Kina: 280

Storbritannien: 215

Pakistan: 140-150

Indien: 130-140

Israel: 80

Nordkorea: 10-20

Källa: [SVT/Sipri](#)